

нального корпуса русского языка, или НКРЯ (<http://www.ruscorpora.ru/>), откуда была произведена выборка синтагм, репрезентирующих номинации транспорта и движения.

Авторитетные русскоязычные лексикографические источники сообщают: *идти* – ‘отправляться, направляться куда-л. (об отправлении транспортного средства)’, ‘двигаться, перемещаться, двигаться в определенном направлении по определенному маршруту’; *ехать* – ‘двигаться куда-нибудь при помощи каких-нибудь средств передвижения’, ‘двигаться, перемещаться в определенном направлении’, ‘отправляться, направляться куда-л. (при помощи каких-либо средств передвижения)’. Для глагола *идти*, таким образом, может быть экслицировано значение ‘перемещаться по маршруту (с наименованиями общественного транспорта)’. Анализ русскоязычных контекстов с исследуемыми глаголами движения, извлеченных из НКРЯ, подтвердил, что они проявляют определенную избирательность при употреблении с номинациями разных видов транспортных средств, основывающуюся на определенных значениях глаголов: *Машина идет мягко*; *Автомобиль едет в аэропорт*; *Автобус едет в аэропорт / Автобус идет в аэропорт* и т.д.

	идёт	ходит	едет	ездит
трамвай	28	20	14	0
автобус	35	56	31	3
автомобиль	14	0	46	15

Интересно, что в англоязычных текстах, по данным СОСА, такая закономерность не просматривается. При выборе между глаголами *to go* и *to run* явные предпочтения не прослеживаются: *A train runs to Moscow*; *A bus goes to the Zoo* и т.д. Единственное обнаруженное межъязыковое соответствие между глаголами *to run* и *идти* реализуется в значении ‘находиться в действии (о механизмах, машинах), действовать, работать’: *A car runs on petrol*; *Машина идет на второй передаче* и т.д. Отметим также, что в английском языке прямое значение глаголов расширяется при их употреблении с определенными предлогами и наречиями (фразовые глаголы), что позволяет описать максимум состояний движения, используя минимальное количество языковых ресурсов.

А. Кахно

СКОТС У ШАТЛАНДЫІ: СФЕРЫ ФУНКЦЫЯНАВАННЯ

Скотс – адна з нацыянальных моў Шатландыі, таксама вядомая пад назвамі *раўнінная шатландская* і *англа-шатландская мова* (у рэгіёне, акрамя англійскай, выкарыстоўваецца і гэльская мова). Існавала традыцыя вызначэння скотса як дыялекту англійскай мовы, што абумоўлена шматлікімі структурнымі падабенствамі гэтых ідыёмаў, але зараз з улікам сацыялінгвы-

стычных фактараў скотс усё часцей лічыцца асобнай мовай. Скотс, пазначаны ў Еўрапейскай харты моў як мова меншасці, мае статус рэгіянальнай мовы Вялікабрытаніі.

За сваю доўгую гісторыю скотс перажыў і часы росквіту, і часы заняпаду. Мэта гэтай навуковай працы – вызначыць, у якіх сферах скотс выкарыстоўваецца сёння ў Шатландыі. Асноўнай крыніцай матэрыялу для даследавання паслужылі афіцыйныя публікацыі дзяржаўных устаноў, а таксама адукацыйныя інтэрнэт-рэсурсы, прысвечаныя скотсу.

Адукацыя. Скотс вывучаецца ў некаторых шатландскіх школах як прадмет, таксама на гэтай мове часам выкладаюцца іншыя дысцыпліны. За імплементацыю скотсу ў школах адказвае Шатландскі дэпартамент адукацыі. Існуюць курсы скотсу ва ўніверсітэтах Глазга, Эдынбурга і інш. Актыўна распрацоўваюцца метадычныя матэрыялы для вывучэння гэтай мовы, у т.л. падручнікі для дарослых, напрыклад, «Luath Scots Language Learner: An Introduction to Contemporary Spoken Scots». Ёсць сайты для пачаткоўцаў з рознымі лінгва-метадычнымі матэрыяламі, у т.л. мультымедычнымі (scotslanguage.com/learning). Мова становіцца больш папулярнай у інтэрнэт-прасторы. Так, у сацыяльных сацыяльных сетках размяшчаюцца матэрыялы пад хэштэгам *#LearnScots*, ёсць «Вікінедыя» на гэтай мове.

Лінгвістычная інфраструктура. Існуе некалькі корпусаў тэкстаў, якія можна выкарыстоўваць у навуковых даследаваннях скотсу, а таксама для практычнага вывучэння гэтай мовы: «Scottish Corpus of text and speech» (4,6 мільёнаў слоў) і «Corpus of Modern Scottish Writing» (5,4 мільёнаў слоў). Выпускаюцца граматыкі і слоўнікі, напрыклад, «Modern Scots Grammar: Wirkin wi Wirds», «The Essential Scots Dictionary».

Мастацкая літаратура, у т.л. перакладная. Зараз пры падтрымцы Шатландскага дэпартаменту адукацыі выходзіць шмат кніг на мове скотс (і арыгінальных, і перакладных). Частка з іх аналізуецца ў школе, распрацаваны матэрыялы для працы з імі ў класе.

СМІ. Акрамя таго, скотс выкарыстоўваецца на шатландскіх тэлеканалах і на радыё.

Такім чынам, сёння ў Шатландыі робяцца захады па пашырэнні ўжывання скотсу ў розных сферах сацыяльнага жыцця – як «зверху» (з боку дзяржаўных устаноў), так і «знізу» (з боку грамадзянскай супольнасці).

Д. Князева

СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ ОБЩЕЙ ОЦЕНКИ В РУССКО- И АНГЛОЯЗЫЧНОЙ ПЕЧАТНОЙ РЕКЛАМЕ

Текст, наполненный оценочными словами или суждениями, лучше запоминается и помогает воздействовать на адресата, поэтому оценка является одним из самых популярных средств обогащения рекламного текста. Так, к примеру, оценочные единицы с положительной коннотацией часто исполь-